

בשה"ש רבה הנ"ל בפסוק הנה זה עומד אחר כתלינו אירגא
שם ג"כ כי שני שערים משערי העזרה לא חרבו לעולם עד
שיחדשם הקב"ה, והגם כי במ"כ שם הביא כי בילקוט לא גרס
ל"י מ"ם אני חקרתי אצל א' שהי' בשוגג על הר הבית ואמר
לי כי באמת יש שם שני כיפית משערים ישנים שאומרים עליהם
כי הם מבית המקדש, וא"כ מזה נוכל לידע באמת מדות האמית
שלהם כי כלל כילי במתני' דמדות כי כל השערים שהי' שם
רוחבן עשר וגובהן עשרים, ומזה נוכל לעמוד היטב על מדות
האמות שלהם וכמובן בזה.

ומה שחשש הגאון הנ"ל למקום המזבח שצריך ליוהר שלא
יהי' על גבי כיפין ומחילות כחומר וצריך בדיקה ע"י חפירה
וכמובן בזה. ואמנם מה אעשה כי אז בימי נעוריו של הגאון
הנ"ל בעת כתבו הקונ' הנ"ל לא הגיע עדיין הזמן ולכך לא
אשכח מרגניתא בזה, כי אדרבא עיי' יש עצה למצוא מקום
המזבח כמובן וכנ"ל בראש דברינו בזה יראו ישרים וישמחו,
כי מזה נוכל לקיות שיצא הדבר לפועל אי"ה מאשר חאיר לנו
הש"י ענין גדול בזה בהצעה הנ"ל אשר לא עמדו בזה הראשונים
אשר קטנם עבה הרבה באין ערך ממתנינו כי מהם נעלם ח"ו
העצה הנ"ל בזה.

אח"כ 1234567

ומה שעורר בזה הגאון הנ"ל דאנה נקח אבנים חלקים
בלי שום פגימה למזבח, דאבני המזבח פוסל בהם פגימה כידוע.
ועי' אומר כי א"א לדון כי נהרות א"י גרועים בזה ח"ו מנהרות
שבחו"ל המלאים מחלקי אבנים חלקים מאוד בלי שום פגימה
באשר החוש מעיד בזה בכמה נהרות שבמדינתנו, ויעו"ש כתפארת
ישראל למתני' דמדות בענין בנין חמזבח.

גם מה שהעיר לנו הגאון הנ"ל לחוש בזה כי מקום
המזבח פלוגתא דתנאי היא, דמתניתין דמדות ראב"י היא ופליגי
בזה תנאי (שם יומא י"ז וזבחים ג"ג ונ"ח) ואין לנו הכרעה
בפלוגתא דתנאי בזה וא"כ מה נעשה אנחנו בזה יעו"ש בקוג'
הנ"ל. ואמנם אנן בדידן כיון דאנהרינן לעיינין משמיא, ממש בעצה

בכונה להשיג בחוש איה מקום המזבח שהי בבית שני ע"י
הבחנה במקום שאין שם כיפין ומחילות כי כל הר הבית והעזרות
בנוי ע"ג כיפין ומחילות כמו שהוא בלשון הרמב"ם בהל'
פדה אדומה בפ"ב, ומקום המזבח הוא דוקא בלי כיפין
ומחילות כמפורש ברמב"ם הל' בה"ב פ"א יעו"ש, וא"כ בזה יהי
הכרעה אמתית כי האמת אהוב מהכל שאין לספק על מקום
ההיכל אשר לא מצאנו מפורש בדרוש כי הי' ג"כ ע"ג כיפין
וכו' כי מקום ההיכל ידוע לנו עד היום מהאבן שתי' אשר הוא
שם כידוע ומפורסם וכמובא בחת"ס יו"ד רל"ו אשר בעוה"ר
הוא מקום בית תפלתם כעת, כאשר חזה לנו ע"ז התנא ר'
ישמעאל בפר"א פ"ל בחמשה עשר דברים שעתידין בני ישמעאל
לעשות בארץ באחרית הימים בענין הי"ד בזה"ל, ויבנו בנין
בהיכל, וגדול רוח קדשו של התנא ר' ישמעאל כי זה נתקיים
בעוה"ר בערך ת"ק שנים אחרי פטירת ר' ישמעאל, ע"י סדה"ה,
ועכ"פ כפי ששמענו מאיש א' אשר הי' בעצמו על הר הבית
בשוגג וראה המעטשיט שלהם שבשם שהוא בית תפלתם הנ"ל
ושהאבן שתי' בתוכו כנ"ל ואינו מחזיק יותר מההיכל הקדוש
שהי' לפניו בישראל, וא"כ מקום המזבח פנוי ג"כ כהיום ונוכל
למצאו בע"ה ע"י העצה ובדיקה דכיפין ומחילות הנ"ל דאין לחוש
שלא קלקלו ח"ו המחריבין למטה בארץ את הכיפין שלמטה מן
הארץ בשטח הר הבית כי לא מצינו מזה בשום מקום בקורות
היהודים ומקום קדשם כלל, רק זאת מצאנו בסורנוסרופוס הרשע
שחרש את ההיכל (שם במתני' דתענית) ולא בעזרה. וגם כיון
שאין לנו שום פוסק בהלכות אלו כ"א הרמב"ם וגם הראב"ד
שתיק לו בזה ומדשתיק לו אודי אודי לו כמו שבא בכללי
הרמב"ם והראב"ד בכמה דוכתי בספרן של גדולי האחרונים, ועל
השני פוסקים וגדולי המורים הנ"ל נוכל לסמוך בלי בית מיחוש
בזה כלל, ובפרט דהרמב"ם בחר בזה להכריע כסתם מתני'
דמדות דפליגא אברייתא דזבחים ג"ח אליבא דראב"י ובחר
הרמב"ם לפסוק בזה כסתם משנה דמדות שהיא עקרית נגד

הבדייתא והלכה כסתם משנה ברוב יעו"ש חוס' ובחיים נ"ע
ד"ה שיהא צפון פגוי, וכבר חעיד לנו מרן חב"י בספרו מגיד
בישרים בשם המלאך תרובר בפיו כידוע דכל דבעי הרמב"ם
על תרוב קושטא הוא א"כ חיי כמו שהעיד לנו נביא על מקום
המזבח לענין מדונתא דחנאי הנ"ל.

וגם כיון דקיימ"ל במזבח כי אורך ורוחב אין מעכבין.
יעו"ש בהל' בית הבחירה להרמב"ם, א"כ נוכל לעשותו קטן מכפי
שהי' באופן שיהא מקומו מכוון לכל הדיעות במקומו הקבוע לו
מתחלה, ע"י תויו"ט שם במס' מדות.

עוד הטיל עלינו הגאון הנ"ל גודא רבא בנה"י דכהני
דידן יש לספק בהו שמא אינם ממשפחת כהונה כלל ושם
הם ממזרים שנתערבו בזרע אהרן כמאחז"ל בד' מאות עבדים
שהיו לו לפשחור בן אימר שנתערבו בכהונה, והביא ראיות לזה
מד' הרמב"ם באיסורי כהונה במי שבא בזמה"ו ואומר שהוא כהן
אינו נאמן ואין מעלין אותו לכהונה עפ"י עצמו, והאריך בודד
הרבה בקונ' הנ"ל. ואמנם נראה דהרמב"ם מיירי דוקא דאין לו
חוקת כהונה שהוא דקרי בי כהני וגם לא מאבותיו, וכדד"קא
לישנא דהרמב"ם, "מי שבא", דמשמע שבא למקום שאין מכירין
חוקת כהונתו, משא"כ במכירי כהונה שאנו מכירין בהם דנושאים
כפיהם בציבור הם ואבותיהם וגם מחזקים מאבות אבותיהם
במצבות מקום מנוחתם שחקק עליהם שם כהונה ממאות שנים
הלילה להטיל דופי ושמץ פסול בהם, דסוקלין ושורפין על החוקות
בדקיימ"ל כן, ובפרט בחוקת אבות דאלים טובא גם בד"ם לענין
חוקת הבתים כידוע.

ודבר זה מתורת גיטין למדנו דקיימ"ל בגיטין כדלגיש
דכותכים בהם, הכהן" וגם אם יש איה כינוי למגרש צריך לכתוב
"הכהן" קודם המכונה דאל"כ יהי' המשמעות שהוא רק מכונה לכהן
ובאמת אינו כהן כמבואר כ"ו באה"ע קכ"ט, ואי איתא דיש לחוש
בכהני דידן ח"ו שמא אינם כהנים מורע אהרן יתור הי' להם
למסדרי הגיטין מהפוסקים שלנו אשר גיפו כל עניני הגיטין מכל

ש בשלם והי' להם לתקן כי לא יוכידו כלל כינוי, דהכהן
 ו כי באמת בכדון אם לא כי, הכהן" כשר עכ"ס בשעה"ד
 יש ברמ"א אה"ע קכ"ט, ומשאי"כ אם כי הכהן למי שאינו כהן
 זול אפי' בדיעבד יע"ש בגוב"י קמא סי' פ"ט וגם בתנינא
 ק"ט, אע"כ דאין לנו לחוש לזה כלל גם לנ"ד, וכ"ס הח"ס
 ד רל"ו ונכ"ל, וכבר הוכחנו לעיל לסייע להתח"ס יריד הנ"ל
 הירושלמי דמע"ש פ"ה דבנין ביהמ"ק קודם למלכות ב"ד
 ש, וקודם למלכת ב"ד לא יעמוד לנו כהן לאורים לגלות
 ברוה"ק איזה כהן מיוחס כי יחומי כהונה נשתכחו מאתנו
 ו בגז' ס' יחסק כידוע, ואם איתא דח"ו לא יהיו לנו כהנים
 בדתם אז למה לנו הביהמ"ק בלי עבודה ורק להגמא בעלמא
 , אע"כ דאין לנו לחוש לזה כלל.

ומענין חלון אשר אין לנו חלון לחכלת דהאבנט כבר
 זכנו בזה הרבה לעיל דאין כדאי בזה לבטל סדר העבודה
 נ"ז אם יהי' באפשרי, כי כן נראה בזה דעת רוב מרבתינו
 מקמאי ובתראי, ה"ד חיים כהן שהי' תלמיד הריב"א מבעלי
 יספות רצה להקריב קרבנות בשנת י"ז לאלף הששי בער"ו
 חז בירושלים ח"ו כמס"כ בעל כפתור ופרח המובא בחת"ס
 ד רל"ו הנ"ל, וגם הנוב"י או"ח ל"ה כי שיש מציאות בזה"ז
 קריב קרבן, והגם שהג' רי"ש נאטאנזאהן בהג"ה לשם עמד
 יד מענין חלון הג"ל עכ"ז א"א לשויה לטועה ח"ו להגו"ב
 ל, וגם הג' ציס"ע רע"א נחתנו החת"ס עמודי ההוראה אשר
 בית ישראל נשען עליהם מכמה שנים בהוראה א"א לומר
 טעו ושכחו ענין חלון הנחוצ לתכלת דהאבנט אשר עמד
 ז המלמ"ל הנ"ל בראש דברינו הנ"ל והם פסקו והורו בזה
 בת למעשה להקריב קרבנות שם בזה"ז כנראה להנ"א בחת"ס
 ד רל"ו הנ"ל, וא"א לומר כי ח"ו כלם טעו בדבר פשוט כזה.
 האבנט כתוב בו חבמת בתורה וז"ל קרי בן רב הוא, אע"כ
 ינו מעכב בכה"ד רק שיהא בו כלאים וכלי הגמ' יזמא י"ב אשר
 אנו לעיל מזה.

ומש"כ שם ג"כ לענין תולעת שני יעו"ש בנזב"ת או"ח
צ"י כי קרא בשם לתולעת שני בזה"ל, וכן קרא בשם לתולעת שני
בזה"ל בתפא"י בפתיחה לס' מועד בקונ' בגדי כהונה, ויעו"ש
ג"כ ברמב"ם הל' טומאת צרעת מזה, באופן כי נוכל לידע גם
כעת מהות תולעת שני לפי הנ"ל.

ומה שחשש הגאון הנ"ל לענין ארגמן דמי יכריע בין
הרמב"ם והראב"ד לענין ארגמן. יעו"ש בפ"ח מכלי המקדש דיש
מחלוקת בזה, ואמנם יעו"ש בהגהות בן אריה שהביא להכריע
בזה מהפסיקתא רבתי כהרמב"ם.

באופן ^{אח"כ 1234567}אם יסכימו דחכמי הדור שליט"א בענין התכלית
למציאת הגה"צ הרבי מראדזין נוכל לצאת גם דעת המלמ"ל
לעשות האבנט גם מד' מינים.

שוב הראיתי קונטרסי זה לפני גאון א' מגאוני ווארשא
הנודע שמה לגאון מצוין והי' לי בזה הרהורי דברים עמו.
בראשונה אמר לי בשם ס' האשכול דאעפ"י דטומאה דחוי' בציבור
מ"מ אינו עולה הקרבן לריח ניחוד. ואמנם יש להשיב ע"ז
ממתני' דזבחים לשם ששה דברים הזבח נזבח וגו' לשם ריח
ניחוח, ואי איתא דק"צ אע"ג דרוחה טומאה לא יעלה לריח
ניחוח כנ"ל האיך מקריבין אותו ע"ג המזבח הא חסר להו מהששה
דברים הנ"ל אשר מסתמא מעכבים כולם.

עוד רצה הגאון הנ"ל לחוש בזה כי אולי הרצפה הישינה
איננה וצריך לעשות חדשה וידוע שהרצפה דינה ככלי שרת
ג"כ שהכהן צריך לעמוד עלי' בשעת העבודה יעו"ש ברמב"ם
פ"א מבה"ב ופ"ה מביאת מקדש, וכלי שרת צריך לקדשו ומי
יקדשה כעת בלי מלך ונביא. ואמנם ע"י שם פ"א מכלי המקדש
כי דוקא בימי משה הי' נחוצ' לקדשן בשמן המשחה ומימורה
משה ואילך עבודתן מחנכתן.

עוד רצה הגאון הנ"ל מווארשא לבדות חילוק חדש לדינא
דמה דקיי"ל דמקריבין קרבן ציבור בטומאה היינו דוקא אם
המזבח הוא על מכוונותיו ומקריבין בו מכבר ואירע שם טומאה ח"ו

אז נדחית בציבור משא"כ להתחיל כל עיקר העבודה בטומאדו לא מצינו. ואח"כ הראה לי גם רב אחד מגלילתנו בספר חדש אלי נקרא בשם ס' שערי צדק, ושם ראיתי דברים מתמיהים מאד, שכן הראו לו בחלום כי בנין מזבח אינו דוחה טומאדו, וגם רצה להוכיח שם לענין חינוך המזבח דא"א בטומאה, וע"ז אומר מארי דאברהם האם נכון לנו להשגיח על דברי חלומות בהלכה פסוקה ברמב"ם הל' בה"ב פ"ז הכ"ז דהכל נכנסים לבנות ולתקן ואם אין שם טהורים יכנסו טמאים, והיא הלכה פסוקה גובעת מתוספתא כלים פ"ל ומש"ס דילן סוף מסכת עירובין, ופשוט דלכנות היינו מחדש דאל"ה היינו להקן, ואם לבנור"ה ההיכל יכנסו טמאים דמקומו מקודש ממקום המזבח כאמור במתני' דעשר קדושות בר"מ כלים ומכ"ש בבנין המזבח שצריך ליכנוס במקומו שאינו מקודש כ"כ כמקום ההיכל.

מורי שמואל

וגם מש"כ שם דלהנך המזבח א"א בטומאה. ג"ז כל האומר כן טועה בדבר משנה וגם בזיל קרי בי רב, כי ידוע מה ששנו חכמים בפ"ג דפרה כי חצירות ה' בירושלים בנוים כיפין ע"ב כיפין מפני קבר התהום ומביאין נשים עוברות ומגדלות את בניהן עד שיהיו בני שמונה שנים עכ"פ, יעו"ש במשרשים שם, ואח"כ ה' מקדשים את האפר פרה על ידיהם, ויעו"ש בתוספתא דמעשים אלו עשו כשעלו מן הגולה והיינו לפי שאז היו הכל טמאים וע"כ הוכרחו לעשות כן, וכמש"כ הרמב"ם שם בפירוש המשניות בזה"ל, שלא ה' שם איש טהור ע"ש, וכ"ה בפ"י הר"ב שם במשנה הנ"ל, וכ"ה בביאורי הגר"א לתוספתא הנ"ל, ונמצא לפ"ז שלא נמצא להם איש טהור אז עד שמונה שנים לגידול התינוקות כנ"ל, דהיינו בג"א שצ"ח לב"ע, כי ביאתן לבנין בית שני ה' בג"א ש"צ לב"ע בג"ב שנה לחורבן בית ראשון שה' בג"א שלי"ח, ע"י בסה"ד, ומקודם לביאתן בג"א ש"צ הנ"ל לא עבר איש ביהודה ואפילו מעוף השמים ועד בהמה גדלו הלכו דהיינו ג"ב שנה שמג"א שלי"ח עד ש"צ כמאחז"ל בזה כידוע, וע"כ כי הגידול תינוקות ה' אחרי ביאתן בג"ב לחורבן כנ"ל וזיל קרי

בי רב הוא בעזרא חי כי תיכף לביאתן הכינו את המזבח על
מכונו והתחילו להקריב עליו קרבנות, ואח"כ בחודש השני בשנה
השנית לביאתן התחילו גם לבנות ביהמ"ק וההיכל אלא שנתעכב
על ידם עוד י"ח שנה כמשי"כ כל זה בפסוק עזרא הנ"ל, ועכ"ז
הקריבו קרבנותיהם גם קודם שנבנה ביהמ"ק ועד בנין בית שני,
דעו"ש כן ג"כ בסדה"ד שם כי הקריבו קרבנותיהם י"ט שנים
בלא בית דהינו מג"א ש"צ עד ג"א ת"ס, וא"כ ע"כ לפ"ז כי
הקריבו בלי טהרת אפר פרה השמונה שנים מש"צ עד שצ"ד
וכנ"ל וע"כ ה"י אז החינוך ג"כ בלי טהרת אפר פרה וכנ"ל
והינו כי ק"צ דוחה טומאה כדקיי"ל כן בכ"ד בש"ס.

והגם כי בלשון הכ' עזרא הנ"ל שם משמע לכאורה כי
קיבלו אז תיכף ג"כ מכל מנדב לבית ה' והלא נדבה אינו דוחה
טומאה, וע"כ לומר דזה לא קאי על קרבן נדבה דזה א"א אז
וכנ"ל ורק דקאי על מכשירי הקרבן מקרבן ציבור כגון עצים
ומזה דזה מקבלין גם מיחיד לצורך קרבן ציבור ובנדבה, ע"י
חיו"ט למתני' פ"ד דשקלים, וכן מצינו שם לקרבן עצי כהנים
והעם בלשון קרבן וכנ"ל.

והן אמת כי בחוספתא גופא הנ"ל, דר"ש אומר אפר פרה
ה"י להם שהביאו מבבל את מ"מ הא ר"י ור"ש הלכה כר"י,
שם פירובין מ"ו ע"ש, והגם כי לפי הרי"ב במתני' הנ"ל גם
ר' יוסי חולק ע"ז ולפי דעתו ג"כ ה"י להם אפר פרה מבבל
מ"מ פידושו צע"ג בלשון המשנה שם ר' יוסי אומר הוא נוטל
ומקדש שפ"י שם דאיש טהור נוטל ומקדש וע"כ שגם אז ה"י
להם אפר פרה מ"מ הא פידושו צע"ג בזה דאיש אחר מאן דכר
שמי' הכא הא לא א"ירי באיש אחר, וכן עמד בזה בכ"י משנה
אחרונה הגד' במשניות הגדולים ד' דאם וגם לפ"ז דה"י להם
פ"י פ' איש טהור לפי פי' הנ"ל הא למה להם לכל דהטורח
דגידול התינוקות דא"ירי בזה גם ר' יוסי ג"כ כדגורסינן שם
במתני' ב' ר' יוסי אומר ממקושו ה"י משלשל ומפלא, וגם דאם
איתא דר' יוסי ט"ל צר"ש דחוספתא הנ"ל למה לא שנו חכמים

בתוספתא הנ"ל ר"י ור"ש אומרים אמר פרה ח"י להם מבבל כי
מסתמא ר"י ור"ש אושעיא מסדרי תוספתא ה"י בקיאי טפי
מינן בדברי ר' יוסי שנימוקו עמו בכל מקום כידוע, ומסתמא
דה"י בקיאי בעלי תוספתא בדבריו ושיטתו טפי מינן, וע"כ
נראה יותר כפי הרב משנה אחרונה שם במשנה הנ"ל דמ"ש
ר"י הוא נוטל ומקדש קאי על התינוק, וכמו שהביא כן הרב
במשנה אחרונה שם בשם הרמב"ם בספר דה"ד שלו
יעו"ש.

ואיך שיהי' הא לדברי ר' יהודה דתוספתא הנ"ל דסתם
סתני' דחצירות ה' בירושלים בפ"ג דפרה הנ"ל כוונתי' אתיא
לא חשו אז גם לתינוך בטומאה, ע"כ גם אנו אין לנו לחוש
בזה כלל, וכ"ה בתפא"י בשתני' דפרה הנ"ל בפ"י הארוך שם כי
שם יבואר באריכות שגם לעתיד לא יצטרכו להמתין על גידול
תינוקות רק לקרבנות יחיד יעו"ש באורך מזה בפיאור היטיב.
יה' הטוב יזכנו לחזות בהשבת סדר העבודה לירושלים אשר
עיינו נוכל לקוות לגאולה שלימה בקרוב כאשר הבאנו מס'
תולדות יוסף בהקדמה הנ"ל.

ולפרנן ורבנן אלופי תורה די בכל אתר ואתר אשר
יגיע להם דברינו אלה בקשתי שטוחה מלפניהם כי אשר ייטבו
דברינו בעיניהם יכתבו לי הסכם דעתם דעת תורה ע"ה,
למען אוכל לדבר בשמם הטוב נגד גדולי עמנו להוציא הדבר
לפועל טוב, ואשר ימצאו איזה סתירה וקושיא בדברינו יטריחו נא
ג"כ להשיבני בזה, ומה שבמחי א"י אפלפל עמהם בזה, ומיני'
ומינייהו יתקלס עינאה, ורק לא להשיבני בדרך מיאון גרידא
כי מיאון עשה קטנות הוא כידוע.

הכ"ד העבד נרצע לת"ח האמתיים שבדור, יוסף ה' עליהם
כדנה וכהנה א"ם.

אחר כל הדברים והאמת הביאו לפני ספר חדש מחודש
שמו קול מבשר, נדפס בירושלים ת"ו בהסכמת גדולי ירושלים
ת"ו, ושם נאמר בשם הג"מ ר' ישראל משקלאוו בעהמ"ח ס'
תקלין חדתין על ירושלמי שקלים, והוא הי' תלמיד הג' מהר"ח
מואלאזין והציד כי שמע מרבו הג' מהר"ח מוואלאזין ששמע כמ"פ
מפי הגר"א וצללה"ה שאמר יתנו לנו הר הבית לזקריב בו
רק פ"א ויהי לאחר הפעויה, כן אמר בל"א, וע"כ כל ישראל
מחויבים להשתדל בזה כפי יכולתם.

הכ"ד הג"ל.

אוצר החכמה

